

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ
ШУМЕН

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА ОТ ПРОФ. ХРИСТО ХРИСТОВ – КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН

Относно: Одобряване на бюджетна прогноза за периода 2025 г.-2027 г. в частта за местни дейности на Община Шумен.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С Решение № 71 на Министерския съвет от 01 февруари 2024 г. за бюджетната процедура за 2025 г. и писмо на Министерство на финансите БЮ - 1 от 19.02.2024 г., стартира бюджетната процедура за 2025 г.

Съгласно чл. 83, ал. 1 и ал. 2 от Закона за публичните финанси, кметът на общината разработва бюджетната прогноза на общината за следващите три години, а Общинският съвет при спазване на изискванията на Закона за публичните финанси одобрява прогнозата.

Община Шумен е разработила бюджетната си прогноза за периода 2025-2027 г. на базата на основните допускания, таваните на разходите/бюджетните взаимоотношения и други параметри, включени в Решение № 348/05.05.2023 г. на Министерския съвет за одобряване Средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. (РМС № 830 от 2023 г.), както Решение № 16 от 12 януари 2024 година на Министерски съвет за одобряване на промени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г., одобрена с Решение № 830 на Министерския съвет от 2023 г.

Бюджетът за 2024 г. се базира на утвърдените със ЗДБРБ за 2024 г. бюджетни параметри, като се отразят ефектите от:

- ✓ приетия с ПМС № 193 от 12.10.2023 г. нов размер на МРЗ в размер на 933 лв.;
- ✓ влезли в сила нормативни актове или други актове на Министерския съвет през 2023 г.

Спазени са действащите:

- ✓ Указанията на министъра на финансите;
- ✓ Плана за интегрирано развитие на Община Шумен за периода 2021-2027 г.
- ✓ Програма за развитие на малките населени места в Община Шумен 2022-2027 г.
- ✓ Решенията на Общинския съвет - Шумен;
- ✓ Предложенията, постъпили от бюджетните структури, дейности и населените места за финансиране на предоставените им публични услуги.

При разработване на бюджетната си прогноза Община Шумен е отчела въздействието на:

- ✓ уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи, включени в бюджета на съответния ПРБ за текущата година;
- ✓ всички влезли в сила нормативни актове с финансово въздействие за текущата и следващи години;
- ✓ новите и закриващите се структури и функции/дейности;
- ✓ икономии с траен характер;
- ✓ промени по администрирани разходни параграфи, свързани с демографски процеси и/или с промяна на критерии/изисквания за достъп до подпомагане и/или услуги, стандарти и др.

Бюджетната прогноза за 2025-2027 г. е съобразена със стратегическите приоритети и цели на Община Шумен при спазване на действащото законодателство, както и:

- ✓ Постигане на по-добро образование, спорт и култура;
- ✓ Провеждане на политики за подобряване качеството на живот, ограничаване на негативните демографски тенденции чрез целенасочена грижа за здравето на хората;
- ✓ Провеждане на активна и справедлива социална политика, насочена към социално включване, достоен живот и подкрепа на хората в неравностойно положение;
- ✓ Икономическо развитие, кръгова икономика;
- ✓ Повишаване на приходите и дългосрочна устойчивост на местните финанси;
- ✓ Туризъм – Да преоткрием Шумен и региона;
- ✓ Устойчиво развитие на общината - грижа за природата и прилагане на мерки за енергийна ефективност;
- ✓ Иновативност и прозрачност, с лице към проблемите на хората.

За реализиране на приоритетите, при ограничения финансов ресурс от собствени приходи ще се положат усилия за осигуряване на средства за инвестиционни разходи от Европейски оперативни програми, Планът за възстановяване и устойчивост и друго външно финансиране.

I. ПРИХОДИ

Приходите по бюджета на Община Шумен са планирани на базата на реалистична оценка и анализ на изпълнението им за четири години назад, като са отчетени и промените в нормативната уредба. Анализът е направен при трудно прогнозируема среда, динамични тенденции и рискове, поради следните обстоятелства:

- Предстоящото приемане на Наредбата за реда за изготвяне и образца на план – сметка за относимите разходи за извършване на дейности по представянето на услугите, за които се заплаща такса за битови отпадъци и начина и за изчисляване размера на таксата при прилагане на основите, предвидени в Закона за местни данъци и такси. Считано от 01.01.2025 г., следва данъчно задължените лица на територията на община Шумен да имат изчислена нова такса за битови отпадъци, в зависимост от базата, която ще се приеме от Общинския съвет.

- Влизането на България в еврозоната, съответно преминаване към еврото като разплащателна валута.

Запазването на бюджетна устойчивост на Община Шумен е първостепенна задача, решението на която изисква прилагането на правилна финансова политика, обоснована на принципите на добро управление.

Събирането на местните приходи е извършено при спазване на ЗМДТ и приетите от Общинския съвет „Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Шумен” и „Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите на територията на община Шумен“.

Данъчните приходи се събират ежедневно от отдел „Местни данъци и такса за битови отпадъци“. За 2022 година и 2023 година се забелязва ръст в събираемостта на облога за съответната година и спад в събираемостта на просрочените вземания. Тенденцията на събиране на местните приходи е със стабилни резултати, към повишаване на събираемостта за съответната година /облога/.

За 2022 година най – висок резултат е постигнат при събирането на данък върху недвижимите имоти – 80,65 процента от облога. Това се дължи на приетия еднакъв нов промил за данък върху недвижимите имоти. С Решение № 571/23.12.2021 г. на Общински съвет Шумен е прието изменение на чл. 14 от Наредбата за определяне на местните данъци на територията на Община Шумен, като е прието промила за определяне на данъка

върху недвижимите имоти на физически и юридически лица да бъде в размер на 2 промила.

Като следва да се отбележи, че всички приходи от данъци и такса за битови отпадъци са с изпълнение над 74 % от облога. По-нисък е процента на събираемост при просрочените вземания, като следва да се отбележи, че периода за който се изготвят АУЗД е предходната на текущата година и в редки случай обхваща изцяло пет годишен период.

	ДНИ			ДПС			ТБО		
	облог	постъпили суми	% изпълнение	облог	постъпили суми	% изпълнение	облог	постъпили суми	% изпълнение
Облог 2022 г.	5 049 032	4 072 065	80,65 %	5 103 446	3 813 353	74,72 %	7 130 138	5 870 523	82,33 %
Просрочени вземания (2017 г. - 2022 г.)	2 314 668	586 605	25,34 %	4 290 005	770 950	18,32 %	4 453 857	1 684 146	37,81 %

За 2023 година най – висок резултат е постигнат при събирането на данък върху недвижимите имоти – 87,83 процента от облога. Като следва да се отбележи, че всички приходи от данъци и такса за битови отпадъци са с изпълнение над 85 процента от облога. По-нисък е процента на събираемост при просрочените вземания, като следва да се отбележи, че периода за който се изготвят АУЗД е предходната на текущата година и в редки случай обхваща изцяло пет годишен период и тази тенденция продължава.

	ДНИ			ДПС			ТБО		
	облог	постъпили суми	% изпълнение	облог	постъпили суми	% изпълнение	облог	постъпили суми	% изпълнение
Облог 2023 г.	5 212 480	4 578 028	87,83 %	5 261 216	4 618 319	87,78 %	7 309 683	6 590 125	90,16 %
Просрочени вземания (2018 г. - 2023 г.)	1 728 063	405 844	23,49 %	3 519 055	219 623	6,24%	2 769 771	625 309	22,58 %

За периода 2022 година, 2023 година се наблюдава увеличение на постъпленията от туристически данък, данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин, такса за притежавано куче. Като тенденцията е да се увеличава процента на постъпления от текущата година /облог/.

По-високата събираемост се дължи и на добрата организация по отношение на служебната обработка на нотариални актове и информацията постъпваща от сектор „Пътна полиция“. Своевременно се уведомяват данъчно задължените лица за задълженията им по новите партии, съответно те ги заплащат в по-кратки срокове.

вид						
	2024 г.		предложение			
	облог	план	очаквано изпълнение	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Патентен данък	210 681	228 000	228 000	228 000	228 000	228 000
Данък върху недвижимите имоти	5 309 284	4 900 000	4 900 000	4 900 000	4 900 000	4 900 000
Данък върху превозните средства	5 347 112	4 700 000	4 700 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000
Данък придобиване		4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Туристически данък		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Такса за битови отпадъци	7 712 231	7 300 000	7 300 000	7 300 000	7 300 000	7 300 000
Такса за притежавано куче	12 365	10 000	10 000	12 000	12 000	12 000

Посочените прогнозни стойности на приходите от местни данъци са разработени на база на действащите данъчни ставки към момента.

Считано от 01.01.2025 година следва да се прилага новата такса за битови отпадъци. Предстои приемане на наредбата за изготвяне на план – сметка за относимите разходи за извършване на дейности по представянето на услугите, за които се заплаща такса за битови отпадъци и начина и за изчисляване размера на таксата при прилагане на основите, предвидени в Закона за местни данъци и такси.

При неданъчните приходи планираните постъпления са съобразени с приетата от Общинския съвет „Наредба за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на Община Шумен”. Отчетено е развитието на предоставените административни услуги, социални услуги и други, като се имат предвид тенденциите в ползването им.

Постъпленията от продажба на нефинансови активи, които са повлияни от действащите към момента финансово-икономически параметри и имат непостоянен характер, са планирани на база реална оценка, като е направено разграничаване на постъпленията от приходи с еднократен характер.

Приходите от такса битови отпадъци (ТБО) са планирани на база на определения от Общинския съвет размер на таксата по сега действащата методика, както са взети предвид и промените в раздел I на глава трета от ЗМДТ- в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г.

Разчетените средства за данък върху добавената стойност (ДДС) са изчислени на база планираните по вид постъпления от продажби и режима на облагане на съответното имущество съгласно Закона за данъка върху добавената стойност.

Устойчивостта на собствените приходи от двете групи приходоизточници ще се осигури чрез административни усилия за подобряване на събираемостта.

От разчетените приходи с местен характер са приспаднати средства за:

- ✓ ползване на временен безлихвен заем между бюджетни и извънбюджетни фондове за проекти по оперативни програми;
- ✓ трансфер за финансиране на Драматично-кукления театър и Симфониета;
- ✓ осигурен собствен ресурс за съфинансиране на общински проекти по програми;
- ✓ планирани прогнозни средства за погашение на главнично плащане по дългосрочни заеми;
- ✓ За прогнозните 2025, 2026 и 2027 години не се планира заплащането на отчисления тъй като прогнозните очаквания на общината са да бъдат изпълнени екологичните изисквания. Равностойността на полагащите се отчисления е прогнозиран разход за целеви дейности по Закона за управление на отпадъците.

II. РАЗХОДИ

Разходната част на местните дейности е изготвена в съответствие с:

- ✓ общите изисквания и насоки за разработване на бюджетната прогноза за периода 2025-2027 г., съгласно РМС № 71 от 01 февруари 2024 г. и указанията на министъра на финансите;
- ✓ приетата от Общинския съвет „Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет”;
- ✓ действащите закони и подзаконови актове.
- ✓ Задължения произтичащи от Решения на Общинския съвет-Шумен и договори сключени от Община Шумен при спазване на фискалните правила и цели по Закона за публичните финанси.

Разходите по бюджетната прогноза за периода 2025-2027 г. се ограничават до реалистичната оценка за собствените приходи и бюджетните взаимоотношение с централния бюджет, като са съобразени с тенденциите в разходите от предходните години.

При изготвяне на бюджетната прогноза за периода 2025-2027 г. са съблюдавани изискванията за привеждане на показателите за наличните в края на годината поети ангажименти (до 50 %) и задължения за разходи (до 15%) в съответствие с ограниченията

по чл. 94, ал. 3 т. 1 и т. 2 на ЗПФ. Данните са представени в „Прогноза на показателите за поети ангажименти и за задължения за разходи за 2025 и 2026 г. на Община Шумен – Приложение № 1А“ За Община Шумен през прогнозната 2025 г. показателя за поети ангажименти е с референтна стойност 33,83 %, при допустима норма до 50 %, а показателят за задължения за разходи е 1,35 %, при допустима норма до 15%. И двата показателя са в предписаната от Закона за публични финанси норма.

Числеността на персонала се предвижда съобразно уточнените бройки с Решението на Общинския съвет в бюджета на общината за 2024 г.

Трудови доходи в местните дейности са предвидени по прогнозната макрорамка за страната, залегнала в ЗДБРБ за 2024 г.: минимална работна заплата – 933 лв. от 01.01.2024 г. и съотношението на осигурителните плащания работодател/работник – 60:40. Изготвен е и прогнозен разчет за периода 2025-2027 г. на бюджетния ефект върху разходите за персонал от промяната на минималната работна заплата, определена в съответствие с чл. 244 от Кодекса на труда, както следва:

- За 2025 г. – 1 052 лв.;
- За 2026 г. – 1 146 лв.;
- За 2027 г. – на този етап от бюджетната процедура за 2025 г. се запазва на нивото на 2026 г., като предстои да се актуализира в съответствие с механизма по чл. 244 от Кодекса на труда

Ефектът в справката е оценен на база разликата между новия размер на МРЗ за съответната година и конкретния размер на работните заплати през предходната година, които се засягат от увеличението на МРЗ. */Справка за ефекта от увеличението на минималната работна заплата за периода 2025-2027 г. по бюджета на Общината - Приложение № 8а /*

В контекста на подготовката на Република България за членство в еврозоната и във връзка с изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото, актуализиран с Решение № 797 от 13.11.2023 г., Община Шумен следва да предвиди разходи за изпълнението на мерките, касаещи подготовката за въвеждане на еврото. По възможност разработването и реализирането на тези мерките следва да се ограничи в рамките на бюджета на общината и при използването на експертния капацитет на съответните административни звена и структури.

Общинските администрации имат ключова роля в осигуряването на успешното преминаване към еврото поради естеството на услугите, които предоставят на гражданите. Общините следва да бъдат подготвени да осигурят безпроблемното и гладкото прилагане на еврото във всички управлявани от тях публични услуги, включително чрез промени в нормативни актове. Това се прави с цел да се избегне увеличението на цените в секторите на публичната администрация и публичните услуги в компетентността на общините.

В Община Шумен следва да се извърши адаптиране на ИС ИМЕОН, обработващи финансова информация за работа с еврото, в съответствие с Методическите указания на Министерство на финансите.

С въвеждането на еврото всички данъци, такси и други плащания към общината трябва да се извършват в евро. Изключение от това правило ще се прави в периода на двойното обращение на лева и еврото, т.е. един месец от датата на въвеждане на еврото. Задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски в различни удостоверения, ревизионни актове и др. за данъчните периоди, започващи след датата на членството на България в еврозоната, както и за тези, започнали преди датата на членство и завършващи след нея, следва да бъдат деноминирани в евро.

Неизпълненията и надплащанията на данъкоплатците в левове, натрупани преди въвеждането на еврото, следва да бъдат преобразувани в евро от датата на приемането на България в еврозоната. Правни актове като актове от данъчна ревизия, решения за удължаване на периода за плащане и др., които са приети, но не са изпълнени преди въвеждането на еврото, и които засягат лева, следва да продължат действието си, като сумите в левове автоматично се превалутират в евро съгласно правилата за преобразуване и закръгляване, описани по-горе.

При изготвянето на тригодишната бюджетна прогноза с цел нуждите на анализа и за по-голяма точност при прогнозиране на разходите не се предвиждат такива за дофинансиране на делегираните от държавата дейности, залагат се само разходи за местни дейности.

При изготвянето на бюджетните прогнози за периода 2025-2027 г. е планирана средносрочна цел за придържане към балансирано бюджетно салдо. Средният темп на нарастване на разходите за местни дейности не надхвърля средния темп на нарастване на отчетените разходи за последните четири години.

Средносрочната бюджетна прогноза за разходите за местни дейности е изготвена по функции и групи от ЕБК.

II. ТРАНСФЕРИ

Като база за разработване на трансферите за периода 2025-2027 г. за обща изравнителна субсидия и за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища са заложените одобрения със ЗДБРБ за 2024 г. размери, а на целевата субсидия за капиталови разходи – размерите, одобрени със ЗДБРБ за 2024 г.

IV. ОБЩИНСКИ ДЪЛГ

Обезпечени са плащанията, както следва:

- за главница и за лихви по заем, чрез „Фонд за органите на местно самоуправление в България - ФЛАГ” ЕАД. Планираните суми ще се погасяват съгласно погасителния план на кредита. Плащанията по кредита приключват през м. юли 2025 г.
- Община Шумен сключи договор за нов дългосрочен кредит през 2022 г. в размер до 20 000 000,00 лв., като с тези външно привлечени средства ще се осигури реконструкцията и ремонта на уличната мрежа и междублокови пространства. Предвидено е кредита да бъде усвоен до средата на 2024 г. Погасяването на дълга става по погасителния план на кредита.
- за главница и за лихви по заеми за финансиране на проекти по ОП „Региони в растеж“ за модернизация и реконструкция на Летния театър и Младежкия дом, ползвани от Регионален фонд „Градско развитие“ и Банка ДСК АД.
Дължимите суми за лихви и погашенията на главниците по общинския дълг са посочени в Приложение № 6 Г.

V. РАЗЧЕТ НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Индикативният разчет на собственото участие-съфинансиране и временни безлихвени заеми е изготвено на база на проектите, финансирани с европейски средства, за които Община Шумен е получила одобрение към 01.03.2024 г.

Наименование	БФП	Съфинансиране	ОБЩО
Подобряване на енергийната ефективност на сградата на спортен комплекс "Плиска" в гр. Шумен, община Шумен	2 000 000,00	658 830,48	2 658 830,48
Подобряване на енергийната ефективност на сградата на кметството в с. Мадара, община Шумен	829 149,70	120 554,40	949 704,10
Подобряване на енергийната ефективност на Административната сграда на Община Шумен с административен адрес: гр. Шумен, бул. „Славянски“ №17, общ Шумен, обл. Шумен	3 951 751,38	339 750,00	4 291 501,38
Подобряване на енергийната ефективност на Регионален Исторически Музей в гр. Шумен, община Шумен	2 233 998,93	260 760,00	2 494 758,93

Подобряване на енергийната ефективност на Регионална Библиотека „Стилиян Чилингиров“ в гр. Шумен, община Шумен	2 230 468,05	409 416,00	2 639 884,05
Подобряване на енергийната ефективност и модернизация на образователната среда в Ш ОУ "Д.Благоев" гр. Шумен	3 737 316,50	0,00	3 737 316,50
Устойчива градска мобилност в общините Шумен и Търговище БФП - 7 982 829,49 лв. Съф. - 2 146 891,06 лв. ОБЩО - 10 129 810,55 лв.	6 147 776,22	1 943 086,25	8 090 862,47
Извършване на основен ремонт, реконструкция, обновявана и благоустрояване на Дом за стари хора “Д-р Стефан Смядовски” в гр. Шумен, община Шумен	5 359 191,45	0.00	5 359 191,45
Енергийно обновяване на 20 многофамилни жилищни сгради в град Шумен	21 680 539,27	1 200,00	21 681 739,27
ОБЩО	48 170 191,50	3 733 597,13	51 903 788,63

2025 г.

- временни безлихвени заеми – 1 000 000 лв.;
- съфинансиране – 1 500 000 лв.;

2026 г.

- временни безлихвени заеми – 1 000 000 лв.;
- съфинансиране - 1 500 000 лв.;

2027 г.

- временни безлихвени заеми - 1 000 000 лв.;
- съфинансиране – 800 000 лв.;

VI. КАПИТАЛОВ РАЗЧЕТ

За капиталови разходи и инвестиции в бюджета за 2024 г. са прогнозирани средства в размер на 24 524 506 лв., в това число по източници за финансиране:

- от собствени бюджетни средства (вкл. инвестиционен заем) – 21 341 606 лв.
- от целева субсидия – 3 182 900 лв.

Целевата субсидия за капиталови разходи за периода 2025-2027 г. е заложена в размер, съгласно указанията на Министерството на финансите.

При разпределянето на бюджетните средства за капиталови разходи потребностите са съобразени с възможностите от прогнозираните местни приходи.

Изготвено е Приложение № 3в "***Прогнозен размер на капиталовите разходи по Инвестиционната програма за общински проекти***", включени в инвестиционната

програма за общински проекти, определени с приложение № 3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г., чието изпълнение и/или плащания ще се извършват през 2025-2027 г. (преходни проекти).

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 6 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с разпоредбите на чл. 69, ал. 1, т. 1 и чл. 83, ал. 2 от Закона за публичните финанси, предлагам на Общинския съвет - Шумен да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

Одобрява бюджетната прогноза на Община Шумен за периода 2025-2027 г. в частта на местните дейности, по показатели от единната бюджетна класификация

Приложения:

1. Бюджетна прогноза за периода 2025-2027 г. на постъпленията от местни приходи и на разходите за местни дейности на Община Шумен – *Приложение № 8*
2. Справка за ефекта от увеличението на минималната работна заплата за периода 2025-2027 г. по бюджета на Общината - *Приложение № 8а*
3. Прогноза на показателите за поети ангажименти и за задължения за разходи за 2024 г. и 2025 г. на Община Шумен – *Приложение № 1*
4. Прогнозен размер на капиталовите разходи по Инвестиционната програма за общински проекти - *№ 3в*
5. Прогноза за общинския дълг (вкл. и намеренията за поемане на нов дълг) и разходите за лихви по него за периода 2025-2027 г. на Община Шумен - *Приложение № 6г*

КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН

ПРОФ. ХРИСТО ХРИСТОВ